

Dosarul nr. 2ra-1281/22
2-20048732-01-2ra-12092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Sanduța
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de compania de asigurări
„General Asigurări” societate pe acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni împotriva companiei de
asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Mihail
Lungu, cu privire la încasarea prin subrogare a despăgubirii de asigurare și a
penalității de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-au respins apelurile declarate de compania de asigurări „Garanție” societate pe
acțiuni și compania de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni, fiind
menținută hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de compania de asigurări
„Garanție” societate pe acțiuni,

constată:

La 05 mai 2020, compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni (în
continuare CA „Garanție” SA) a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată prin cererea din 07 decembrie 2020, împotriva companiei de
asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni (în continuare CA „General
Asigurări” SA), intervenient accesoriu Mihail Lungu, cu privire la încasarea prin
subrogare a despăgubirii de asigurare și a penalității de întârziere, precum și
compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 3-4, 97 recto-verso, 89-93, 133-
137).

În motivarea acțiunii a invocat că, la 16 iulie 2019, asiguratul Igor Vlas a
încheiat cu CA „Garanție” SA contractul de asigurare facultativă a vehiculelor
terestre Auto CASCO nr. 0617/18 în privința autovehiculului de marca și modelul
Ford Focus.

În rezultatul accidentului rutier, produs la 28 martie 2019 în mun. Chișinău, a fost deteriorat autovehiculul de marca și modelul Ford Focus, cu numărul de înmatriculare CQJ 734.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04607351 din 28 martie 2019, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul autovehiculului de marca și modelul Volkswagen Transporter, cu numărul de înmatriculare TL AK 664, Mihail Lungu, care la momentul accidentului rutier deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. RCAI – 004207824, eliberată de CA „General Asigurări” SA la 18 iulie 2018.

În legătură cu producerea cazului asigurat din 28 martie 2019, în baza contractului de asigurare facultativă a vehiculelor terestre Auto CASCO nr. 0617/18 din 16 iulie 2019, CA „Garanție” SA a deschis dosarul de daună CASCO nr. D1-19-0129.

La regularizarea acestui dosar de daune a stabilit cu persoana păgubită modalitatea despăgubirii prin executarea reparației autovehiculului deteriorat de marca și model Ford Focus, cu numărul de înmatriculare CQJ 734, la unitatea de specialitate SRL „AECM Asistent”, conform contului factură nr. 265 din 10 mai 2019.

Reclamanta a menționat că autovehiculul în cauză a fost reparat, iar costul reparației a constituit suma de 19 950 de lei, fapt confirmat prin actul de recepție a lucrărilor executate nr. IY 1847205 din 31 mai 2019 și factura fiscală seria IY nr. 1847205 din 31 mai 2019.

Ulterior, prin reclamația nr. 9/5 din 29 noiembrie 2019 privind recuperarea prin subrogare a daunei materiale în mărime de 19 950 de lei, CA „Garanție” SA a solicitat CA „General Asigurări” SA să achite suma despăgubirii de asigurare, acordându-i un termen de 15 zile.

La 10 ianuarie 2020, CA „General Asigurări” SA a depus la sediul CA „Garanție” SA declarație de compensare nr. 10-2020 din 02 ianuarie 2020, prin care a invocat compensarea creanței în sumă de 19 950 de lei din contul creanței incerte a CA „General Asigurări” față de CA „Garanție” SA în sumă de 119 670 de lei, în privința căreia există un litigiu pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în cadrul dosarului civil nr. 2-19202226-12-2-20122019.

Reclamanta a notat că, prin scrisoarea nr. 27 din 13 ianuarie 2019, și-a exprimat în scris dezacordul cu modalitatea de compensare reciprocă a creanțelor neechivalente, invocată de CA „General Asigurări” SA prin declarația de compensare nr. 10-2020 din 02 ianuarie 2020. Respectiv, a solicitat repetat CA „General Asigurări” SA achitarea despăgubirii de asigurare în temeiul art. 22 alin. (12) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr.414-XVI din 22 decembrie 2006.

CA „Garanție” SA a evocat că, deși, CA „General Asigurări” SA nu și-a exprimat dezacordul cu suma despăgubirii de asigurare regularizată în cadrul dosarului de daună CASCO nr. D1-19-0129, nu a achitat suma de 19 950 de lei fără vreun motiv, astfel, fiind în întârziere în executarea acestei obligații pecuniare, începând cu 19 decembrie 2019.

În opinia reclamantei, pentru perioada de întârziere de la 19 decembrie 2019 în executare obligației pecuniare de plată a sumei de 19 950 de lei, CA „General

Asigurări” SA trebuie să achite CA „Garanție” SA o penalitate legală de întârziere în sumă de 6 902,70 de lei.

Reclamanta CA „Garanție” SA a solicitat prin cererea de chemare în judecată concretizată încasarea din contul CA „General Asigurări” SA în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime de 19 950 de lei, a penalității în mărime de 6 902,70 de lei și compensarea taxei de stat în cuantum de 805,58 de lei.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de CA „Garanție” SA.

S-a încasat din contul CA „General Asigurări” SA în beneficiul CA „Garanție” SA despăgubirea de asigurare în mărime de 19 950 de lei.

S-a încasat din contul CA „General Asigurări” SA în beneficiul CA „Garanție” SA suma de 598,50 de lei, cu titlu de compensare a taxei de stat.

În rest, pretențiile s-au respins, ca fiind neîntemeiate (vol. I, f.d. 195, 200-206).

La 09 septembrie 2021 și 05 octombrie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art.362 din Codul de procedură civilă, CA „Garanție” SA și CA „General Asigurări” SA au declarat apel împotriva hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d.197, 198, 199).

Prin decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de CA „Garanție” SA și de CA „General Asigurări” SA, fiind menținută hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. II, f.d. 9, 10-17).

În consolidarea soluțiilor instanțele inferioare au reținut că reclamanta CA „Garanție”, în calitate de asigurator a păgubitului Igor Vlas, a respectat procedura privind deschiderea dosarului de daune și a stabilit mărimea daunei provocate de persoana vinovată, asigurată la CA „General Asigurări” SA, precum și a prezentat dovada efectuării plății integrale a prejudiciului material suportat în mărime de 19 950 de lei. Respectiv, din momentul efectuării plății, CA „Garanție” SA a dobândit dreptul de a pretinde compensarea prejudiciului achitat de la asiguratorul persoanei vinovate – CA „General Asigurări” SA, în temeiul prevederilor art. 22 alin. (13) din Legea nr. 414/2016.

La fel, instanțele inferioare au observat că, în esență, CA „General Asigurări” SA a recunoscut datoria în mărime de 19 950 de lei, însă, și-a exprimat dezacordul cu faptul că aceasta nu a fost stinsă conform declarației de compensare nr. 10-2020 din data de 02 ianuarie 2020 din contul creanței deținută de CA „General Asigurări” SA față de CA „Garanție” SA în mărime de 119 670 de lei.

În acest sens, instanțele inferioare au notat că, în speță, nu poate fi acceptată aplicarea instituției compensării ca mijloc de stingere a obligației, propusă de CA „General Asigurări” SA prin declarația de compensare nr. 10-2020 din data de 02 ianuarie 2020, din motiv că pretinsa creanță a CA „General Asigurări” SA față de CA „Garanție” SA în mărime de 119 670 de lei nu întrunește condițiile art. 974 alin. (1) din Codul civil. Or, aceasta are caracter litigios, iar o soluție definitivă pe marginea acesteia nu a fost emisă de către instanța de judecată. Respectiv, creanța dată nu este certă, atât timp cât cuantumul ei trezește anumite discuții și nu este clar determinat.

Instanțele inferioare au remarcat că instituția compensării reciproce este aplicabilă doar în cazul în care există două titluri executorii distincte sau dacă ambii litiganți ar recunoaște existența prezentei datorii.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că CA „General Asigurări” SA urmează să achite CA „Garanție” SA despăgubirea de asigurare în mărime de 19 950 de lei, care ultima a achitat-o persoanei păgubite în cadrul dosarului de daună CASCO nr. D1-19-0129 și în baza contractului de asigurare facultativă a vehiculelor terestre Auto CASCO nr. 0617/18 din 16 iulie 2019.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității de întârziere, instanțele inferioare au subliniat că în raporturile de asigurare aplicarea clauzei penale este o instituție distinctă de clauza penală prevăzută de Codul civil. Astfel, aplicarea penalității în litigiile în materia asigurărilor urmează să întrunească două elemente – întârzierea asigurătorului care urmează să achite indemnizația de asigurare, ceea ce reprezintă o condiție obiectivă și vina acestuia – o condiție subiectivă.

În speță, CA „General Asigurări” SA nu poate fi considerată ca pusă în întârziere, din motiv că aceasta a dat dovadă de diligență și bună-credință în vederea soluționării situației litigioase și nu s-a eschivat de la achitarea sumei de 19 950 de lei pretinse de CA „Garanție” SA, doar că a solicitat stingerea acestei creanțe prin compensare.

Astfel, instanțele inferioare au atestat că, deși, aparent CA „General Asigurări” SA s-ar afla în întârziere pe motiv că solicitările CA „Garanție” SA nu au fost satisfăcute în termenul stabilit, ceea ce a generat intentarea prezentei acțiuni, în condițiile speței este exclusă vinovăția CA „General Asigurări” SA în neexecutarea acestei obligații, dat fiind faptul că părțile nu au putut ajunge la un consens în ceea ce vizează executarea obligației respective. Respectiv, la caz, nu poate fi aplicată clauza penală prevăzută la art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407/2006.

La 30 august 2022, CA „General Asigurări” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, completat prin cererea din 19 septembrie 2022, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de CA „Garanție” SA (vol. II, f.d. 21-26, 34-35).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, suplimentar invocând că instanța de apel a dat o apreciere eronată argumentelor sale privind compensarea creanței și a interpretat greșit art. 974 din Codul civil, or, instanța de apel trebuia să explice care anume creanță nu a fost scadentă și când în opinia instanței creanța ar fi considerată scadentă.

Recurenta a relevat că instanța de apel nu a dat apreciere faptului că, unica divergență în privința creanței CA „General Asigurări” SA față de CA „Garanție” SA, din contul căreia s-a solicitat compensarea din speță, este mărimea creanței de 119 670 de lei, deoarece CA „Garanție” SA recunoaște doar parțial această datorie, în cuantum de 87 348,15 lei (fără TVA 64 803,65 de lei).

Respectiv, la caz, nu este litigioasă toată creanța CA „General Asigurări” SA față de CA „Garanție” SA în sumă de 119 670 de lei, ci doar partea ce constituie diferența între suma recunoscută de CA „Garanție” SA (87 348,15 lei sau fără TVA 64 803,65 de lei) și suma solicitată de CA „General Asigurări” SA (119 670

de lei). Așadar, instanța de apel trebuia să motiveze de ce în condițiile prezentei spețe este inoperabilă instituția compensării reciproce, în condițiile în care creanța CA „General Asigurări” SA față de CA „Garanție” SA în partea recunoscută de ultima acoperă suma despăgubirii de 19 950 de lei pretinsă de CA „Garanție” SA de la CA „General Asigurări” SA în prezentul litigiu.

Prin recursul suplimentar din 19 septembrie 2022, CA „General Asigurări” SA a invocat că, la etapa apariției prezentului litigiu, în privința CA „Garanție” SA era aplicată procedura de remediere financiară, care conform art. 30 alin. (8) din Legea cu privire la asigurări nr.407/2006 se instituie în cazul în care situația financiară a asigurătorului (reasiguratorului) este afectată și acesta se află în dificultate financiară, când rata de solvabilitate este sub nivelul stabilit în actele normative emise în conformitate cu prezenta lege, când asigurătorul (reasiguratorul) nu își onorează obligațiile rezultate din contractele de asigurare. Autoritatea de supraveghere va decide și va solicita asigurătorului (reasiguratorului) să prezinte pentru aprobare un plan de redresare financiară sau, după caz, va decide deschiderea procedurii de remediere financiară a asigurătorului (reasiguratorului).

Astfel, CA „General Asigurări” SA a decis să opereze cu stingerea obligației prin compensare din motiv că CA „Garanție” SA avea dificultăți financiare și pentru a-și apăra interesele sale financiare, în special stingerea măcar în parte a creanței de 119 670 de lei pe care o deținea față de CA „Garanție” SA.

Recurenta a notat că, după declararea recursului în prezenta speță, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 278-282 (8322-8326) din 09 septembrie 2022 a fost publicat extrasul din Hotărârea CNPF nr. 43/2 din 01 septembrie 2022, prin care s-a instituit în privința CA „Garanție” SA o măsură mai gravă, și anume administrarea specială conform art.422 din Legea nr. 47/2006. Această măsură se aplică în situațiile în care s-a stabilit că remedierea financiară anterior stabilită nu a adus rezultatele necesare.

CA „General Asigurări” SA a considerat că acțiunile sale au fost justificate nu doar din perspectiva aplicării normelor cu privire la compensare, ci și prin prisma dreptului său de a-și apăra drepturile și interesele legitime prin mijloacele prevăzute de lege printre care și compensarea.

Această necesitate a fost dictată de managementul defectuos al intimatei, care pe parcursul a trei ani din 2019, când a fost instituită măsura de remediere financiară și până în prezent, nu a reușit să se racordeze standardelor necesare unui asigurător, dar dimpotrivă și-a agravat și mai mult situația.

Recurenta a opinat că refuzul CA „Garanție” SA de a-și stinge prin compensare creanța față de CA „General Asigurări” SA este una dintre deciziile eronate luate de managementul acestei companii, care a dus la cheltuieli inutile de judecată pentru disputarea unei sume recunoscute de CA General Asigurări” SA și stinse prin compensare, care este reglementat de Codul civil.

Prin recursul suplimentar depus electronic la 02 decembrie 2022, CA „General Asigurări” SA a invocat că în Monitorul Oficial din 02 decembrie 2022 a fost publicată Hotărârea CNPF nr. 32/1 din 28 noiembrie 2022 prin care pe lângă menținerea administrării speciale anterior dispuse în privința CA „Garanție” SA a fost suplimentar aplicată măsura de precauție sub forma suspendării dreptului de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor.

Recurenta a menționat că întru luarea acestei decizii, CNPF a reținut că deficitul de active al CA „Garanție” SA la 31 martie 2021 a constituit 12 milioane de lei, iar la situație din 30 septembrie 2022 constituie deja 14,5 milioane de lei. Astfel, CNPF a constatat că creșterea continuă a deficitului predispune riscul imposibilității asigurătorului de a stinge obligațiile contractuale și plățile curente.

Așa, recurenta a reiterat că acțiunile sale au fost justificate nu doar din perspectiva aplicării normelor cu privire la compensare, ci și prin prisma dreptului său de a-și apăra drepturile și interesele legitime prin mijloacele prevăzute de lege printre care și compensarea.

La 12 și 23 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimitei CA „Garanție” SA și intervenientului accesoriu Mihail Lungu pentru notificare copia recursului și recursului suplimentar declarat de CA „General Asigurări” SA împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestora (vol. II, f.d. 30, 41).

Deși, potrivit avizelor de recepție a trimerilor poștale DS8007311304AS, DS8007311306AS, DS8007341087AS și DS8007341078AS intimitei și intervenientului accesoriu le-au fost comunicate la 16 și 27 septembrie 2022 copia recursului și recursului suplimentar declarat de CA „General Asigurări” SA, aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac

ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 02 martie 2022. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire nr. 5885, copia deciziei motivate din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces pentru notificare la 11 iulie 2022 (vol. II, f.d. 18), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când decizia instanței de apel a fost comunicată efectiv recurentei. Astfel, completul de

admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept,

vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de CA „General Asigurări” SA, rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea temeiurilor de fapt și de drept ale speței, similare celor din cererea de apel.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece CA „General Asigurări” SA nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de CA „General Asigurări” SA nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce CA „General Asigurări” SA a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages

Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CA „General Asigurări” SA împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de compania de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas